

1 Ostrów Tumski

Ta dawna wyspa (słowo „ostrów” oznaczało niegdyś wyspę na rzece) nazywana jest historycznym i duchowym sercem miasta. Historycznym, bo to tu powstał pierwszy gród, który dał początek miastu. Duchowym, gdyż tutaj wybudowano pierwszy wrocławski kościół, tu powstała siedziba biskupstwa ustanowionego w roku 1000, które przetrwało do dziś. Ostrów Tumski ze swoimi niezwykłymi zabytkami jest jedną z największych atrakcji turystycznych miasta. Jeśli chcesz poczuć odrobinę magii, wybierz się tu tuż przed zachodem słońca, aby spotkać latarnika, który o zmierzchu, zupełnie jak 150 lat temu, zapala gazowe latarnie.

Ostrów Tumski, fot. ze zbiorów WPM UMW

2 Wyspy

Wrocław to miasto o wielu twarzach. Z uwagi na mnogość wysp, mostów, nadodrzańskich bulwarów i przystani nazywany bywa Wenecją Północy. Dzięki kolorowym malowidłom, które z roku na rok zdbią coraz więcej budynków – stopniowo zyskuje sławę miasta murali. Jednak największą furorę ostatnimi laty Wrocław robi jako miasto krasnali. Wszędobylskie sympatyczne figurki opanowały nadrzeczne tereny: na bulwarze Włostowica przepięknie robi Praczą Odrzańską, pracownicy Koparkus sunie swoim pojazdem po bulwarze Dunikowskiego, a dzielna załoga Wioślarzy pręży muskuły na bulwarze Politechniki Wrocławskiej, próbując zwodować łódź do Odry. Reszta miniaturowej gromady krząta się na wszystkich osiedlach Wrocławia, z całych sił promując miasto. Nikt nie ma już wątpliwości, że Wrocław stał się światową stolicą krasnoludków!

Widok na wyspy: Daliową, Młyńską, Stodową, Tamkę, Piasek, fot. ze zbiorów WPM UMW

3 Elektrownie wodne

- ✉ ul. Nowy Świat 46 (Wrocław I)
- ✉ ul. Księcia Witolda 3A (Wrocław II)

Elektrownia Wodna Wrocław I, czyli południowa, została wybudowana w latach 1921–1924, natomiast Elektrownia Wodna Wrocław II, czyli północna, powstała w latach 1924–1925. Budynki obu elektrowni zaprojektował Max Berg, miejski radca budowlany we Wrocławiu w latach 1909–1924, autor m.in. Hali Stulecia. Zdobienia bram wejściowych wykonał słynny mistrz rzemiosła kowalskiego Jaroslav Vonnaka. Obie elektrownie wpisane zostały do rejestru zabytków.

Elektrownia Wodna I, fot. ze zbiorów WPM UMW

4 Bulwary i przystanie

Nadodrzańskie bulwary tworzą przepiękny szlak spacerowy, przy którym znajdziesz wiele przystani. Jeśli masz ochotę, możesz wsiąść na statek i popływać po Odrze. Najbardziej znanym i popularnym wrocławskim bulwarem jest bulwar Xawerego Dunikowskiego. W jego okolicy znajdują się m.in. Hala Targowa, Muzeum Narodowe czy Bastion Ceglarski. To także miejsce wielu imprez wodniackich i odbywających się co roku Dni Odry.

Kładka pod mostem Pokoju łączy bulwar Dunikowskiego z bulwarem Marii i Lecha Kaczyńskich, na którym znajduje się nietypowa instalacja: ogromny, przestrzenny napis WRO, który jest jednocześnie wygodną ławką (świetne miejsce na pamiątkowe zdjęcie z Wrocławia!). Naprzeciwko, po drugiej stronie rzeki, znajdują się bulwary: kardynała Stefana Wyszyńskiego (z kościołem Najświętszej Marii Panny), Piotra Włostowica (obok most Piskowy i mapa plastyczna Wrocławskiego Węzła Wodnego) i księdza Aleksandra Zienkiewicza z roślinnym labiryntem.

Bulwar X. Dunikowskiego, fot. ze zbiorów WPM UMW

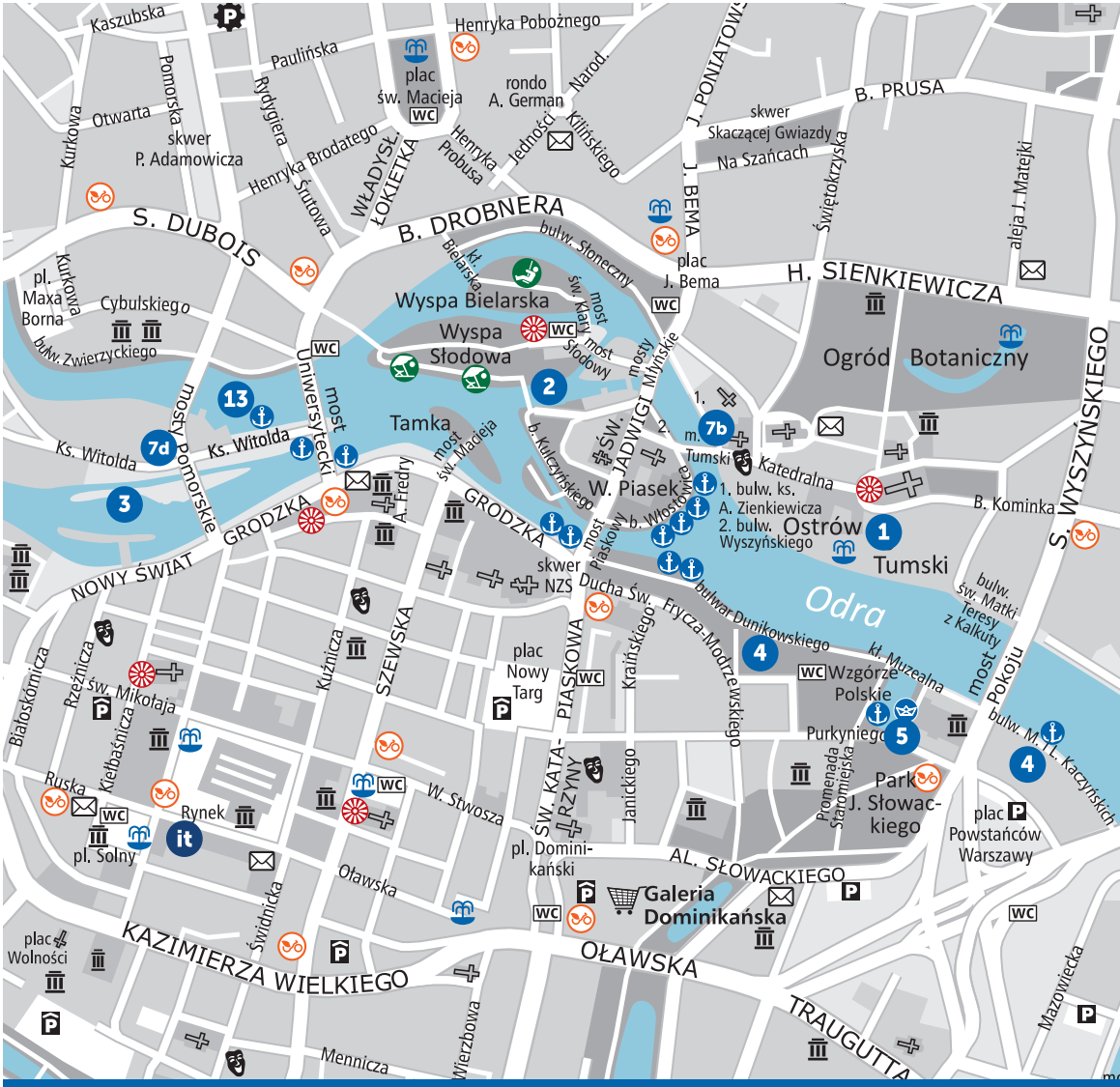
5 Zatoka Gondoli

- ✉ ul. Purkyniego 9
- 🌐 zatokagondoli.pl

Ta niewielka zatoka jest pozostałością dawnego ujścia lewego dopływu Odry. Możesz tu wypożyczyć sprzęt wodny lub wyruszyć w rejs statkiem po Odrze. Do dyspozycji masz turystyczny tramwaj wodny, 14-osobowy stateczek Arka, kajaki, łódzie wiosłowe i motorowe. To urokliwe, kameralne miejsce, otoczone zielenią, w którym warto się zatrzymać, wypić kawę i cieszyć się pięknym widokiem na Ostrów Tumski.

Zatoka Gondoli, fot. ze zbiorów WPM UMW

Legenda

- ➡ Śluza
- 🚶 Jaz
- 🅑 Parking
- 🅑 Parking kryty
- 🏰 Kościół zabytkowy
- ⛪ Cerkiew
- ⛪ Synagoga
- 🌳 Punkt widokowy
- 🚶 Przystań
- 🏠 Wypożyczalnia sprzętu wodnego
- 🚶 Stacja Wrocławskiego Roweru Miejskiego
- 🎡 Plac zabaw
- 🏖️ Plaża
- 🏠 Fontanna
- 🚶 Toalety publiczne
- 🛒 Centrum handlowe
- ✉ Poczta
- 🚔 Policja

it Punkty Informacji Turystycznych

- ✉ ul. Graniczna 190 📞 +48 519 509 336
- ✉ ul. Piłsudskiego 105 📞 +48 519 509 337
- ✉ Rynek 14 📞 +48 71 344 31 11

WSR 📞 +48 786 239 155 WOPR 📞 984

Numer alarmowy 112

6 Odra Centrum

- ✉ [Wybrzeże Stowackiego 5B](http://WybrzezeStowackiego5B.org)
- 🌐 odracentrum.org

Niezwykłą rolę Odry w życiu Wrocławia poznasz, odwiedzając Odra Centrum – miejsce spotkań na wodzie, jedyny tego typu ośrodek edukacyjno-kulturalny w Europie. Odra Centrum mieści się na pływającej konstrukcji o powierzchni 800 mkw. Obiekt zacumowany jest w pobliżu zabytkowego mostu Grunwaldzkiego. Ośrodek zajmuje się tematyką ekologii i ochrony środowiska naturalnego rzek i akwenów oraz podejmuje działania kulturalno-społeczne pod nazwą „Budujemy tożsamość Odrzan”. W ramach Odra Centrum działa również Szkoła na Wodzie, gdzie dzieci zdobywają wiedzę o rzece, jej historii, budownictwie wodnym, hydrologii, ekologii, odrzańskich florze i faunie. Znajdziesz tu także punkt informacji turystycznej na temat Odry, ODRATEKĘ, czyli bibliotekę, w której zgromadzono wszelkie materiały na temat Odry, oraz kawiarnię i punkt gastronomiczny.

Odra Centrum, fot. ze zbiorów Odra Centrum

7 Mosty

Prawdziwą ikoną Wrocławia jest 7a **most Grunwaldzki**, który swoją popularność zawdzięcza nie tylko oryginalnej konstrukcji – jest mostem wiszącym – ale też malowniczym położeniu. Oddano go do użytku w 1910 r., co wpłynęło na jego powojenną nazwę (w 1910 r. wypadła pięćsetna rocznica bitwy pod Grunwaldem). Most jest ciekawie oświetlony i pięknie prezentuje się nocą.

Most Grunwaldzki, fot. ze zbiorów WPM UMW

Równie znany i chętnie odwiedzany jest 7b **most Tumski**, zwany także mostem Zakochanych, ponieważ zakochane pary przypinają niegdyś do mostu kłódki ze swoimi imionami, co miało zapewnić szczęście i trwałość związku. Ten niewielki mostek łączy wyspę Piasek z Ostrowem Tumskim. Przez wieki istniały w tym miejscu mosty drewniane, które wielokrotnie ulegały zniszczeniu. Obecna stalowa nitowana konstrukcja pochodzi z roku 1889.

Most Tumski, fot. ze zbiorów WPM UMW

Niezwykle charakterystyczny, przypominający bramę wjazdową 7c **most Zwierzyniecki** zlokalizowany jest w pobliżu wrocławskiego ogrodu zoologicznego i Hali Stulecia. Powstał w latach 1895–1897 i jak na tamte czasy był bardzo odważnym projektem. Stalową, kratowaną konstrukcję zbudowały cztery potężne podpory, m.in. z herbem Wrocławia. Pomost, po którym odbywa się ruch, podwieszony jest do tuku. Nieopodal znajduje się przystań Zwierzyniecka z plażą i wypożyczalnią łodzi.

Most Zwierzyniecki, fot. ze zbiorów WPM UMW

Spacerując uliczkami Starego Miasta, w pobliżu gmachu Uniwersytetu z pewnością zwrócisz uwagę na pięknie odrestaurowane **7a mosty Pomorskie**, które łączą jedną z odrzańskich wysp, Kępę Mieszczańską, ze stałym lądem. Przeprawę tworzą trzy mosty: Pomorski Północny, Południowy i Środkowy. Wśród nich najbardziej reprezentacyjny jest most Południowy. Został on zbudowany w 1905 r. w stylu neoromańskim z secesyjnymi detalami. Wykonane z piaskowca balustrady ozdobione 68 maszkaronami, wieżyczki z latarniami, klinkierowe tuki przęsła i strażnice od strony ul. Grodzkiej sprawiają, że jest to jeden z najpiękniejszych mostów Wrocławia. Jeśli uważnie przyjrzyj się balustradom mostu Środkowego, dostrzeżesz otwory po kulach – ślady walk o Festung Breslau w czasie II wojny światowej.

Mosty Pomorskie, fot. Artur Sobolewski

8 Kolejka gondolowa Polinka

Wrocław możesz zwiedzać nie tylko drogą lądową i wodną, ale także powietrzną! Wystarczy, że wsiądziesz do wagonika kolejki gondolowej kursującej na wysokości 7 m nad rzeką. Trasa ma 380 m, a przejazd trwa niecałe trzy minuty. Jedna stacja kolejki znajduje się na Wybrzeżu Wyspiańskiego (bulwar Politechniki Wrocławskiej), druga przy ul. Na Grobli

(stąd już tylko kilka kroków do Hydropolis). Podczas przejazdu można z ciekawej perspektywy podziwiać panoramę Wrocławia, z mostem Grunwaldzkim i Ostrowem Tumskim, bulwarami i wieżą ciśnień.

Polinka, fot. ze zbiorów WPM UMW

9 Beach bary i plaże miejskie

Istnieje ich we Wrocławiu już kilkanaście. Czekają tam na Ciebie leżaki i hamaki, możesz też odpocząć na piasku, zjeść lunch i wypić drinka z palmką. Wiele plaż i beach barów oferuje także warsztaty jogi czy zumby, możesz tam potańczyć i posłuchać muzyki. Niektóre plaże dysponują strefami zabaw dla dzieci i strefami sportowymi, gdzie pograsz w bule, badmintona czy siatkówkę plażową. Największą sztuczna miejska plaża, czyli HotSpot Beach Bar (ul. Wejherowska 34), ma aż kilkanaście tysięcy metrów kwadratowych. Znajdziesz tu leżaki i hamaki, a zrelaksować się możesz w cieniu ogromnego parasola lub... palmy. Wieczorem HotSpot oświetlają nastrojowe lampy.

Jeden z wrocławskich beachbarów, fot. ze zbiorów WPM UMW

10 Bulwar Politechniki Wrocławskiej

Ten najnowszy z wrocławskich bulwarów ma kilkaset metrów długości – zaczyna się na wysokości stacji Polinki i ciągnie aż do Słuzu Szczytniki. To przede wszystkim przestrzeń rekreacyjna – na

olbrzymim trawniku powstały boiska do siatkówki, plaża z barem, tawki i miejsca do odpoczynku. Na brzeże przystosowane jest do cumowania dużych i małych jednostek pływających. To także świetne miejsce na imprezy w plenerze, jak koncerty czy regaty. Z bulwaru widać gmach główny Politechniki, a tuż obok przycumowana jest barka, na której mieści się Fundacja Otwartego Muzeum Techniki. Po drugiej stronie Odry, przy ul. Na Grobli, znajduje się zabytkowa wieża ciśnień, a w oddali widać jaz Szczytniki, zwany też Zwierzynieckim. To także miejsce treningów krasnalowej ósemki ze sternikiem.

Bulwar Politechniki Wrocławskiej, widok na wieżę ciśnień, fot. ze zbiorów WPM UMW

11 Zoo z Odrarium

✉ ul. Wróblewskiego 1-5
🌐 zoo.wroclaw.pl

Wrocławskie zoo powstało w 1865 r. i jest najstarszym ogrodem zoologicznym w Polsce. Tutaj historia harmonijnie łączy się z nowoczesnością – zaawansowane technologicznie konstrukcje zostały wkomponowane w zabytkowe otoczenie. Zobaczysz tu ponad tysiąc gatunków zwierząt z całego świata. Odwiedzając wrocławskie zoo, nie możesz pominąć Afrykarium. W siedmiu dużych basenach mieszkają tu zwierzęta związane ze środowiskiem wodnym Afryki. Od kilku lat we wrocławskim ogrodzie funkcjonuje Odrarium – niezwykle kompleks czterech zbiorników, dzięki któremu poznasz cały bieg Odry: od jej źródeł w czeskich Górach Odrzańskich, poprzez Odrę środkową aż do ujścia rzeki do Zalewu Szczecińskiego. Przez szyby z bliska możesz obejrzeć rozmaite gatunki roślin i zwierząt, które

występują, bądź do niedawna występowały, w różnych miejscach Odry.

Odrarium, fot. ze zbiorów ZOO Wrocław

12 Hydropolis

✉ ul. Na Grobli 17
🌐 hydropolis.pl

Unikatowe w skali kraju centrum wiedzy o wodzie i wszystkim, co się z nią wiąże. Dowiesz się tutaj m.in., skąd się wzięła woda na Ziemi, co się dzieje w morskich głębinach, jak powstają fale i śnieg oraz jaką rolę pełni woda w życiu człowieka. Zobaczysz największe statki świata (oczywiście w miniaturowej, drukarkę wodną, starożytny zegar wodny i batyskaf. Zapoznasz się z metodami kamuflażu stosowanymi przez mieszkańców rafy koralowej. Zwiedzanie Hydropolis to świetna przygoda dla każdego, ponieważ wiedza jest tu przekazywana w nowoczesny sposób – przez interaktywne wystawy, multimedialne instalacje, a także gry, które wciągną nie tylko dzieci (kto nie chciałby popływać z delfinami?). Hydropolis mieści się w zabytkowym XIX-wiecznym podziemnym zbiorniku wody pitnej, który sam w sobie wart jest zobaczenia.

Hydropolis, fot. ze zbiorów Hydropolis

13 Mariny

Odra należy do europejskiej sieci żegludowej i jest potężna kanałami z innymi rzekami Europy. Dzięki temu z Wrocławia możesz dojechać do wielu miast w Niemczech, Francji czy Szwajcarii. We Wrocławiu czekają na wodniaków komfortowe mariny. **Marina Topacz** położona jest w samym centrum miasta, przyjmuje jachty o długości do 15 m długości i jednego metra zanurzenia. Przystań jest wyposażona w węzeł sanitarny i miniwarsztat.

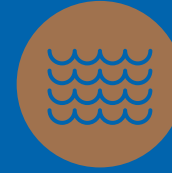
Marina Topacz, fot. ze zbiorów WPM UMW

Marina Osobowice to punkt, w którym można nie tylko zacumować jacht, ale także zaparkować camper. W marinie działają tawerna, bar i wypożyczalnia sprzętu pływającego.

Marina Osobowice, fot. ze zbiorów WPM UMW

© Wydział Promocji Miasta i Turystyki
Urzędu Miejskiego Wrocławia

ODRZAŃSKI
WROCLAW

